

Locuati'a Redactorului

si

Cancelar'a Redactiunii

e in

Strat'a dragatorului [Ló-
vészutoka], Nr 5.

Scrierile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articolii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu da Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a :

pra a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 inne 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separat. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 30. nov. 1871.
12. dec.

In 8 l. c. se deschise in Versali'a Adunarea nationala prin unu messagiul alu presiedintelui republicei. Buletinulu capului poterii executivie despre starea reconvascentului constata, ca in marele chaote esistente pana acuma incepe a se stabili ordine si societatea franceza sdruncinata prin desastrosulu resbelu d'in urma primese era form'a si insemnetatea unui statu. Si intru adeveru, despre ce alt'a potea si trebuia se se ingrigesca inainte de tote unu barbatu, precum e si dlu Thiers, care si iubesce natiunea si patri'a! Franci'a trebuia inainte de tote se fia dedata cu actiunea masinei de statu; era cestiune, ca apoi cine se pasiesca la rota acestei masine, unu burbonu d'in lini'a d'antaiu seu d'in a dou'a, seu republic'a de colorea acesta seu de cealalta, cade in lini'a a dou'a pote chiaru si in a trei-a.

Dlu Thiers vorbesce despre pusetiunea esterna a Franciei cu multa finetia. Precandu Spani'a, Belgi'a si Elveti'a se numescu vecini amicalibili, despre Itali'a se dice numai atat'a, ca in comunicatiunea internationala a ambeloru state vecine nu existe nece una difficultate. In deosebi subtilu a fostu pasagiulu despre Ostrunguri'a. In accentuarea dorintieloru reciproce ale ambeloru acestoru state, probabilmente s'a tintitu la reciprocitatea interesseloru bilaterale, si asid nu avemu trebuinta d'a ni lua refugiulu la combinatiuni, ca n'a fostu prudinte d'in partea Austriei d'a privi in anulu precedentu cu manile incrucisiate la mutilarea Franciei, dupa ce chiaru dlu Thiers a fostu accentuat cu tota ocaziunea de una eroare politica a imperiului, ca Franci'a a statu cu puse'a la pitioru, candu s'a creatu la Sadov'a unitatea nemtiesca. In fine raportele tenerei republice franceze catra Russi'a se desemna ca forte intime, pre langa tota departarea acestoru tiere.

Cu privire la miser'i'a financiaria mesagiulu e catu se pote de sinceru. Thiers recunoscce ingreunarea preste mesura a interesseloru materiale ale Franciei, dar' caus'a acestei nenorociri se atribuie imperiului, — si nu fara cuventu; ca ei imperiulu de trist'a memoria a maritu, in 20 de anni, detori'a de statu a Franciei cu 1250 millione. — In fine politic'a de pace a tieriei se accentua de destulu de potinta spre a refrange tote recriminatiunile diplomatiloru, precum si destulu de marginatia pentru a pote ceti intre stre aspiratiunile nationale. Nu incapa nece cea mai mica indoieala, ca, precum dice dlu Thiers, reorganizarea militaria si financiaria e dreptulu celu mai incontestabilu, ba celu mai vitalu alu fiesce-carui-a statu; si cum-ca Thiers a accentuat acestu dreptu chiaru la pasagiulu despre politic'a pacifica a Franciei, acesta inca si-are insemnetatea sa. — Noi suntemu pre deplinu convinsi, ca regenerarea Franciei jace in interessulu intregi Europe, fara differentia de simpatia seu antipatia, si acesta regenerare se accepta de la moderatiunea si intiepletiunea Adunarii nationale.

Camer'a Italiei e constituita, dar' diferitele partite inca totu nu s'au grupatu definitivu. Ministrulu de interne, de fincie si de resbelu, acoperira biuroulu presiedintelui cu una gramada de proiecte de legi; si anumitu ministrulu de fincie presinta bugedulu definitivu si celu provisoriu pre anulu financiaru venitoriu. — Precandu parlamentulu talianu se occupa cu totu-a-dinsulu de regenerarea si consolidarea Italiei unite, leulu italiannu d'in Caprer'a sente fome mare, si si-indrepta privirea asup'a pradei ce voiesce a o consuma. Intielegemu pre veteranulu tribunu poporalu Garibaldi, care in anulu trecut si scose sabi'a d'in tecca si se lupta cu eroismu contr'a ordeloru nemtiesci, cari si-propusesara umilirea si mutilarea Franciei. acum'a inse — tempora mutantur — incepe a lucra pre facia pentru rumperea Nizzei de catra Franci'a si incorporarea ei la Itali'a. In una epistola a sa adressata unui diuariu d'in Ravenn'a, Garibaldi dice intre altele: „A nega ca Nizza nu e italiana, insemna a nega lumin'a sorelui — acesta s'a demustratu pre de-

plinu. Sum siguru, ca nu va fi cu greu a suleva acesta cestiune cu barbati probi d'in Franci'a, des fasiurandu-li, catu de minciunosu a fostu plebiscitulu lui Napoleonu. Dar' cum se va pote chiarifica chavianismulu in privint'a acesta? Ast'a e unde cestiunea devine vulcanica — si unde, precum credu, reintorporarea abi'e va pote urma, fara ca se nu se verse torinti de sange! Totu un'a — de si cosmopolitu — voiu fi ferice a mi-da restulu vietiei pentru iubit'a mea patria natala.”

In nrulu trecut alu diuariului nostru diseram, ca atitudinea celoru doue cabinete d'in Berolinu si Petropole a atrasu asup'a si atentia pressei d'in cele doue imperie vecine. Amu observatu ore-care recela, insocita de una banuie reciproca, atatu in pressa germana, catu si in cea rusesca. Recela se dice ca ar' proveni d'in caus'a unor relatii, pregatorie pentru ori-ce eventualitate, ce ar' existe intre cabinetulu d'in Petropole si celu d'in Constantinopole. — In aceste privint'a cetimu in una correspondint'a d'in Russi'a, trimisa diuariului nemtiescu „Fremdenblatt“, urmatoriele: „In cercurile diplomatice se vorbesce, ca reprezentantele germanu la curtea d'in Petropole ar' fi cerutu cabinetului rusescu si Portii explicatiun a sup'a conferintiei ce a avutu acum de curundu la Constantinopole reprezentantele rusu cu Sever pasia, si la carea a participatu si consululu Franciei, catu si a sup'a negociatiunilor diplomatice cari s'aru fi urmatu, intr'unu modu forte activu, intre cabinetulu de St. Petropole si intre Turci'a.”

— Organele partitei ultraiste ruse voma, fara intrerumpere, focu si veninu asup'a unitatii Germaniei, precum si asup'a erorii comissa de politic'a d'in anulu trecut a Russiei, carea n'ar fi trebuitu se conceda umilirea Franciei. Preponderanti'a Germaniei, dice ele, se sentiesce mai alesu prin impregiurarea, ca s'a nimicitu poterea pre mare a Russiei. Mai inainte cu cinci ani Russi'a era donna preste marea baltica, era asta-di flott'a ei d'in marea de ostu are numai una importantia subordnata si modesta. Cu tempulu va fi si mai reu; dreptu acea guvernulu rusescu trebe se-si aiba privirea tintita asup'a evenimenteloru ce se ptreceu in marea de ostu. La casu candu s'ar' periclitata nedependint'a Danimarciei, Sundulu ar' deveni pentru Russi'a Dardanelle noue. Politic'a guvernului rusescu, eschiamia partit'a ultraista rusa, are se se nesuiesca, ca Danimarc'a se devina unu Belgiu nordicu, si acesta nu numai in interessulu Russiei, ci in alu intregi Europe.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 8. decembrie, 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 11 ore a. m. D'in partea guvernului sunt de tacia ministrii: Wenckheim, Lónyay, Tóth si Pejacevics.

Se verifica procesulu verbale alu siedintiei precedente. Presiedintele anuncia una petitiune juridictionaria, privitoria la prolongirea misiunii cont. Ged. Ráday, carea se trece la comisiunea petitiunaria d'impreuna cu petitiunile presintate de deputatii Desideriu Majthényi si Paulu Daniel.

Adamu Lázár interpelleza pre presiedintele camerei in privint'a depunerii mandatoru d'in partea mai multoru deputati numiti de judecatori. Responsulu presiedintelui nu indestulesce pre interpellante. Dupa unele observatiuni scurte facute de Csernátorny si Stef. Patay, Ernestu Simonyi cere ca afacerea d'in cestiune se se puna la ordinea dilei spre a se pertrata deosebitu. — Se decide a se pertrata dupa deliberarea bugetului.

Colom. Széll presinta raportulu comisiunii financiare, privitoriu la petitiunea directiunii spitalului pentru copii seraci, prin carea se cere acordarea unei subventiuni de 5000 fl. — Raportulu se va tipari si pertrata de unadata cu bugetulu ministrului de interne.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei: continuarea debaterii speciale a sup'a bugetului ministrului-presiedinte, si anumita a sup'a sumei de 30.000 fl. preliminati pentru lucrarile codificatorie.

Adamu Lázár nu pote vota numai in generalu acesta suma; dreptu-acea propune, ca camer'a se invite ministru-

riulu a presinta unu proiectu detaiatu despre organizarea despartimentului pentru codificatiune. — Ernestu Simonyi vede in titulu acestu-a una alta forma de fondu de dispositiune, despre care nu se face ratiociniu; deci nu voteza nemie'a pentru titulu d'in cestiune. — Ministrulu-presiedinte Lónyay a y nega ca nu s'ar' da ratiociniu despre spessele facute cu lucrarile codificatorie, si recomanda camerei votarea sumei de 30.000 fl. — Se voteza, 6r' motiunea lui Adamu Lázár se respinge.

Bugetulu ministrului langa person'a Majestatii Sale si alu ministrului croatu-slavonu se voteza fara observatiune.

Urmeza bugetulu ministrului de interne. Sub titulu 1 „administratiunea centrala“ comisiunea financiaria propune a se vota numai 332.000 in locu de 338.229 fl. preliminati. Se voteza. — Titulu 2, privitoriu la comitii supremi, se admite cu 317.025 fl.; titulu 3 „confiniulu militariu ungrescu“ se lasa in suspensio.

Sub titulu 4 „erogatiuni generale pentru administratiune“ sunt preliminati 1,562.437 fl. Pusetiunile 1—14 se admittu fara observare. Sub pusetiunea 15. comisiunea financiaria propune votarea unei sume de 80.000 fl pentru ajutorarea operei si pentru infiintarea unei academie de musica si cantu. Colom. Ghyeczy propune reducerea acestei sume la 59.000 fl. — Dupa una desbateru mai lunga, camera accepta propunerea lui Ghyeczy, si cu acesta Siedintia se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedintia de la 9. decembrie, 1871.

Presiedintele deschide siedintia la 10 ore a. am. Guvernulu a fostu reprezentatu prin ministrii: Tóth, Kerka-poly, Pauler, Lónyay, Tisza si Pejacevics.

Dupa verificarea procesulu verbalu alu siedintiei trecute, presiedintele comunica, ca deputatulu Stefanu Theil, alesu in cerculu Sighisioarei, in Transsilvani'a, si-a depusu mandatulu. Se va publica alegere noua.

Dr. Svetozaru Mileticu si-reinoiesce interpellatiunea sa facuta inca in anulu trecut cu privire la procederea ilegala a bar. Rauch in afacerea stirpirei Lonjko-Polje.

Macs. Uerményi pune pre biuroulu camerei raportulu comisiunii centrale, despre modificatiunile camerei magnatiloru facute la proiectulu de lege despre venatu si la conventiunea telegrafica inchiaia cu Germani'a. — Raporturile se voru tipari si pune la ordinea dilei.

Dupa aceea camera trece la ordinea dilei: pertratarea raportului comisiunii petitiunarie. Petitiunile parte se depunu in archivulu camerei, parte se transpunu ministriloru respectivi.

Ministrulu-presiedinte pune apoi pre biuroulu camerei urmatoriele proiecte de legi: despre proportiunea participarii la erogatiunile comune, cari sunt a se solvi d'in partea Ungariei pentru confiniulu militariu; despre statorirea contingentului militariu ce cade asup'a tiereloru de sub corona ungresca, respective despre modificarea §-lui 13 alu art. de lege 40 d'in 1868; despre votarea contingentului de recrute pre anulu 1872 pentru trupele ungresci de linia si pentru marin'a de resbelu; despre modificarea §-lui 12 alu art. de lege 40 si a §-lui 6 alu art. de lege 41 d'in anulu 1868, respective despre imultirea batalioneloru de honved, devenita necesaria prin desfiintarea celoru doue regimente de la Varasdinn si prin formarea comitatului Belovaru. — Se voru tipari si trece la comisiunea financiaria.

Urmeza apoi la ordinea dilei continuarea debaterii speciale asup'a bugetului ministrului de interne.

Inainte de tote se delibera petitiunea spitalului pentru copii seraci, votandu-i-se subventiunea ceruta de 5000 fl. Urmeza pusetiunea 18 d'in bugetulu ministrului de interne, privitoria la foi'a oficiale ungresca, si dupa una desbateru mai lunga se admittu. De asemenea se voteza si titulu 5 „pensiunile.”

Urmeza recerintiele estra-ordinarie ale ministeriului de interne. Pentru comissariatulu d'in Transsilvani'a comisiunea financiaria recomanda camerei votarea unei sume de 51.225 fl. — Colom. Ghyeczy propune, in sensulu votului seu separat, stergerea acestei sume. Eduardu Zsedényi, cont. Ioanu Bethlen sen. si Antonu Molnár pledeza pentru propunerea comisiunii financiare, era Vasil. Orbán, Ladislau Tisza si Adamu Lázár pentru votulu separat, care, submitindu-se la votu, se respinge, si se voteza sum'a preliminata.

Dupa acea se voteza 40.417 fl. pre s'ema directiunii d'in Clusiu pentru desdaunarea de pamentu si 14.859 fl. pentru comisiunile verificatorie.

Pentru sustinerea gendarmeriei d'in Transilvania s'au prelininat 400.000 fl. Votulu separat propune reducerea acestei sume la 100.000 fl., de-ora-ce in patrarulu d'ant'au alu anului venitoriu nou'a politia va pot' fi degia organizata.

— Majoritatea camerei accepta sum'a prelininata. Pentru acoperirea spesselor ce se voru recere pentru intrebuintiarea brachialui d'in partea autoritatilor civile spre scopuri politane sunt prelininati 36.600 fl. — Dupa una discutie mai lunga, la carea participara Eduardu Zsedényi, ministrulu Tóth, Paulu Szontágh, Franciscu Déák si ministrulu-presiedinte Lónyay, camer'a respinge sum'a d'in chestiune, si cu ac'est'a, Siedinti'a se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedinti'a de la 10. dec. 1871.

Vice-presiedinte Perczel deschide siedinti'a la 11 ore a. m. — D'ntre ministrisunt de facia: Lónyay, Kerkapoly si Tóth.

Dupa verificarea processului verbalu d'in siedinti'a precedenta, presiedinte anuncia, ca deputatulu Vilhelmu Paszt si-a depusu mandatulu, er' deputatii St. Bárdosy, Ios. Sebesy si Desideriu Szilágyi sunt a se considera definitivu verificati. — Gabr. Várady si Paulu Somssich presinta nisce petitiuni, cari se transmittu comisiunii financiare.

Vincentiu Babesi u adreseza ministrulu de instructiune umatori'a interpellatiune:

„1. In ce modu a correspunsu dlu ministru de instructiune §-lui 17 alu art. de lege XLIV. d'in 1868, relativu la cultivarea in limb'a loru propria a aceloru civi ai statulu, cari nu se tienu de natiunalitatea magiara?”

2. De ora-ce nu existu asemeni scole mediocre de statu, in cari limb'a materna a unei-a d'intre natiunalitatile nemagiare s'ar folosí ca limba a propunerii, intreb: afla dlu ministru de instructiune urgente necesariu, ca spessele pentru infintiarea unor asemeni scole modice se se primesca inca in bugetulu anului prossimu?

3. Intru catu s'a ingrigitu pana acum dlu ministru, ca cu ajutoriulu stipendiilor sustatorie, seu si in altu modu, se cresca investatori apti pentru asemeni scole?

4. Fire-ar dlu ministru aplecatu, ca, la casu candu fondurile de pana acum n'aru fi de ajunsu, se deschida spre acestu scopu una rubrica noua in bugetulu seu?

5. Avendu in vedere, ca in sa-si dreptatea pretinde, ca guvernulu terei, seu alu patriei comune, se porte grige si pentru cultivarea mai inalta a civilor, cari nu se tienu de natiunalitatea magiara, si adeca pentru cultivarea mai inalta in limb'a loru propria; considerandu mai departe, ca tocmai in momentele de facia se ieu seriose mesure pentru infintiarea unei universitati in Clusiu, intreb: ca cugeta, si in ce modu cugeta dlu ministru se respecteze si apere interesele celei mai mari parti a poporatiunii transilvane, adeca ale romanilor, la ac'esta universitate?”

Interpellatiunea se va comunica ministrulu de instructiune.

Raportorulu comisiunii verificatorie permanente raporteza, ca deputatulu M. Pavelu, alesu in cerculu Sigetului Marmatiei, precum si Rudolfulu Kubinyi, alesu in cerculu Gomör-Rimasécs, s'au verificatu cu rezervarea terminulu de 30 d'sle pentru asternerea protestelor eventuale. — Camer'a iè actu despre raportu si M. Pavelu se imparte in sectiunea 7., er' Kubinyi in a 4.

Camer'a trece apoi la ordinea d'ilei si voteza, ca spesse de intretinere pentru copii afliati si pana acum'a sustienuti in provincie nemagiare, 13,246 fl.; pentru acoperirea restantielor d'in 1855/6 ale spitalulu Rochus d'in Pest'a 15,000 fl.; pentru archivulu d'in Clusiu 7630 fl.; pentru transferarea archivulu ung. d'in Viena 14,731 fl.; pentru prelucrarea unei parti a socotelelor comitatelor, cari cu finea anului 1871 au remasu in restantia, una pausiala de 5000 fl.

Astfelu bugetulu ministrulu de interne este deliberatu si acum urmeza bugetulu ministrulu de finacie. — Coloman Széll cetesce raportulu comisiunii financiare.

Titlulu I. Conducerea centrale. Preliminati sunt: 886.886 fl., comisiunea propune a se sterge 200 fl. Camer'a primesce ac'esta propanere, si afara de aceea mai voteza sub titlulu II, pentru cass'a centrale, 65.434 fl.; sub titlurile III. pana la X. voteza pentru directiunile financiare si despartimentele de contabilitate 1,399.724 fl., pentru cass'a statulu in Zagrabia 14.713 fl., pentru perceptoarele in Croatia si Slavonia 1,560.085 fl.; pentru castrulu permanente 653,000 fl., etc.

Sub titlulu XII. s'au prelininata pentru academi'a montanistica si de silvicultura d'in Siemnitiu 128.071 fl. Comisiunea financiare propune a se vota numai 115.071 fl. (cu 46.771 fl. mai multu ca in anulu trecut.) Votulu separat voteza numai sum'a d'in anulu trecut, adeca 81.300 fl. — Camer'a primesce propunerea comisiunii financiare. Siedinti'a se redica la 3 ore d. m.

S'a mai alesu membri romani pentru comitetulu comitatulu de Bihoru:

In cerc. Gurbedului: George Dringou, Ignatiu Sztopa si Ioanu Kiss.

In cerc. de Sacalu: Dem. Drimba.

Relativu la epistol'a mea premersa pre invetiatoriulu de la Roitu, alesu la Harsianu, lu chiama Aronu Popoviciu, si pre preotulu d'in Felcheriu Teodoru Pop'a.

Intre virili este de a se insemna si Dnulu Constantin Boitiu, avocatulu in Beisus.

Corresp.

De langa Gher'a, in decembrie, 1871.

Onorab. Domnule Redactor! In interesulu adeverulu si spre orientarea on. publicu cetitoriu. ve rogu a dá pucinu spatiu in pretiutulu diariu ce redactati urmatoriloru orduri.

In 14 l. tr. onorab. d. Andreiu Antonu, protopopulu tractulu Gherlei, aflandu de necesariu a convocatu in comun'a Sintereagu indatenatulu sinodu tractuale, la care fui si eu norocosu a participá. Sinodulu se tienu in absentia d'lu protopopu, d'in caus'a unui morbu ce-lu apesá, si de ora-ce dlu notariu tractualu nu voi a primi ducerea presidiulu, nu sciu d'in ce caus'a, s'a insarcinatulu dlu Petru Temesianu, preotulu d'in Ormanu, in a carui-a presentia se si tienu.

Cu ac'esta ocaziune dlu presiedinte aduse la desbatere caus'a cea mai momentuosa si mai salutaria, adeca contribuirile benevole pentru infintiend'a academi'a rom. de drepturi, conformu cerculariulu esmisu de ca'tra Ven. ordinariulu diecesanu, pentru care scopu s'a si decisu celu mai bunu si siguru midilocu, si adeca infintiarea unui comitetu in fia-care comuna, care va avé a deschide una lista de subscriere, si dupa ce preotulu in beserica va esplicá, lamurí si indemná pre toti credintiosii romani a concurge cu denariulu la maretulu scopu, i va insuffletá insu-si faptice, inseriendu-se in lista, insemnandu catimea ofertelor solvinde in 10 ani si obligandu-se de buna voia a respunde sum'a subscrisa in cate rate si catu voiescu pre fia-care auu, si apoi ofertele adunate de pre la toti bine-voitorii, comitetulu respectivu le preface in bani si le immanua numai decatu cassariulu tractualu, dlu Alessandro Lochianu, preotu in Nim'a, care este alesu de sinodu, si care va espedá banii, adunati d'in tote comunele comitetulu, Asociatiunei romane transilvane d'in Sabiu despre care impregiurare va avé a se legitima inaintea Sinodulu prin cuitte autentice.

Procedur'a dloru preoti a fostu pana aci destulu de frumosa, inse m'a surprinsu mirarea, vediendu, ca lamentarile juste ale invetiatoriloru nu se ieu in consideratiune. Invetiatorii adeca rogara pre d'ni preoti, ca se-si implinesca cu mai mare acuratetia detorintia facia cu scolele confessionale, si defe ctele ce se ivescu pre acestu terenu se le faca cunoscuta locurile competite. La acestea cerintie cugetám, ca d'ni preoti, la sfatulu si dorintia d'lu protopopu, descoperita de presiedinte, voru alege d'in sinulu sinodulu una comisiune spre a compune una representatiune ca'tra venerab. ordinariulu diecesanu, accentuandu totu-una data, ca autoritatile civile nu voiescu nice intr'unu casu a dá mana de ajutoriu la esecutarea legii croite pentru scolele confessionale. Inse ce au facutu d'ni preoti in asta privintia? mai toti strigara in gura mare, ca, — „D. protopopu trebuie se-si implinesca detorintia facia cu scolele nostre, noi nu ni potemu strica relatiunile amicabile cu szolgabireii,* ca si cum de la szolgbirei ar' depinde oficiulu si existintia d'nealor. Tristu si dorerosu lucru a audí d'in gura unui preotu asemeni argumentatiuni necalificabile, facia cu o caus'a santa, cum e cea scolará.

Mai am de a amentí ce-va si despre alegerile membriloru pentru completarea comitetulu comitatensu, efeptuita in 19 l. tr., in comuna Chireu, unde, pre langa tota opintirea corifeiloru magiari, onore Dlu Elie Berceanu, care in unu tempu asié nefavoritoriu a caletoritu in mai multe comune d'in giuru spre a lumina si chiarifica poporulu, amu reusitu cu omeni de ai nostri. Magiarii si aici' ca in tote locurile si-au concentratu si incordatu tote fortiele si au aplecatu tote machinatiunile, dar' totu-si nu li-a succesu a triumfa.

Se ne interesemu mai multu de afecerile si fericirea natiunei nostre, baremu adi candu o vedemu periclitata. Invetiatorii, preoti si toti intelegintii romani, cari stau in fruntea natiunei au o santa detorintia: a o conduce spre bine si a o indrepta la limanulu fericirei.

Unu romanu

Selagiu, decembrie 1871.

Comitetulu comitatensu alu Solnocului-de-mediu-locu constá d'in 108 virili si 108 alesi. Alegerile s'au finitu, ba d'lele trecute si comisiunea verificatoria si-a gatutu lucrurile sale.

Resultatulu acestor-a: intre virili avem 6 romani, 2 sunt in suspensu, fiindu-ca d'in list'a virililoru au se cada mai multi jidovi, cari nu sciu nici scrie nici cetí. — D'ntre alesi sunt, 54 romani 54 unguri. In cerculu Maneului, alu Binsiei si in alu Cihalului ung., unde romanii sunt in majoritate, candidatii romani in parte seu cu totii au cadutu d'in caus'a nepassarii preutilor si intelligintiloru conducatori d'in acele curcuri. Preste totu unii preuti, d'in motive neesplicavere, facia de alegerile cottense au doveditu o

tienuta antinationala, asié p. e. unu preutu romanu veduvu' carui-a poporulu i-a ziditu nisce case pompose, in cari lo-cuesce numai d'insulu si econom'a sa, a eschisu d'in cas'a sa pre representantii poporulu d'in cottu, adunati in acelu satu pentru a se consultá asup'a alegeriloru, si asié romanii adunati d'in tote partile nepotendu-se consultá in ploia si in utilia inaintea curtii domnesce a preutulor romanu, s'a retrasu la cas'a unui tieranu. — Unu altu preutu respective protopopu, in unu cercu, unde romanii au fostu in majoritate proponderante (vr'o 250 romani, 60 unguri), au pactatu cu ungurii numai ca se reesa unu cumnatu magiaru de alu seu, care e celu mai crancenu belitoriu alu poporulu. Unu altu protopopu d'impreuna cu doi preuti demni de dinsulu in o rogare ca'tra comisiunea verificatoria ceru nimicirea unei allegeri, unde s'au alesu 6 membri (toti romani), d'in motivulu, ca presiedintele acelei allegeri, unu conducatoriu romanu, cunoscutu dupa activitatea sa neobosita in tote lucrurile natiunali, a avutu candidatii romani in intregu comitatulu, a esmisu ordinatiuni ca'tra notari si alti romani in favorulu candidatiloru sei (intellegeti candidatii conferintiei romanilor.) Pana acum pentru asemene lucruri ne accusau ungurii, acum ne accusa unu protopopu romanu pentru a magulí magiariloru in predu'a denumiriloru si alegeriloru dirigatoriloru — in favorulu fetioriloru sei. — Lucru de compatimitu: fetiorii dsale ambii sunt advocati si calificati, incatu si fara asemenea recomandatiuni trebuie se fia aplecati, fiindu ca sunt demni de aceea.

Pre langa tote aceste, considerandu situatiunea nostra nefavorabile si impregiurarea, ca o mare parte a aceloru romani, cari sunt indreptatiti la alegere de deputatu dietale, in annulu 1869 a omisu a se inscrie in list'a alegatoriloru: onore energiei si desceptarii graduate a poporulu, reusirea la alegerea membriloru comitetulu cottense este indestultoria.

Precum se aude, adunarea cottense organizatoria se va tienu in 18. l. c.

In urma voiescu a ve inscintiá, domnule redactore, ca in preparandi'a de statu d'in Zelau eleviloru romani — afara de limb'a romana — tote studiele se propunu in limb'a unguresca, fara ca membrii romani ai consiliulu diriginte se-si redice cuventulu contr'a acestei nedreptati.

S. J.

Suveniri electorale.

Maramuresiu, 8 decembrie, 1871.

Fiindu de interesu generalu resultatulu alegerei deputatulu in cerculu Sigetului Marmatiei, catu si alu membriloru comitetulu comitatensu, mi-ièu libertatea de a reproduce pre scurtu, nu actulu allegerei, despre care onorab. publicu cetitoriu este degia incunoscutiatu, ci banchetulu, care este una cunoscutia sine qua non a indatenatelor allegeri.

Este bine a sci, ca adunările si petrecerile nostre, fiindu de-a rondulu miste, romanii condusi de nu sciu ce simpatie ca'tra fratii magiari, precum aiurea, asié si aici, daca va fi intru-o societate pura romana numai unu puiu neinsemnatu de magiaru, — f'voru adoptá totu-de-un'a pentru conversare limb'a magiara carea li-se pare pote a fi mai sonora, mai placuta au liului esteticu, decatu limb'a cea romana.

Nu ne pune in mirare dara nice catu-si de putienu, daca la banchetulu, de altmintrea splendidu, ingagiatu de noulu deputatu, dlu Michaelu Pavelu, la care se indessa unu numeru mare de magiari, se imbracisá de limba a conversarei si a toasteloru hrab'a cea magiara; dar' ceea ce ne pune in mirare si ni dá base la ore-cari banuele este, ca dlu Pavelu alesu numai prin romani, nu ni-a, indulcitu triumfulu nice cu una iota espressa in limb'a romana.

Sefnu noi apretiu si curtenirea facia de fratii magiari, dar' nu potemu a nu dá espressionei nemultiamirei atunci, candu cu dorere trebui se observámu, ca eroulu d'ilei, alesulu majoritatii romane, in onorea carui-a se representasse unu numeru fumosu de romani, nice multiamirea nu li-o fece in limb'a romana; asié incatu indignatiunea se sternisse intr'unu cive romanu d'in Sigetu, care se adressá ca'tra mai multi romani inteleginti: cum? ore se nu audimu in limb'a romana nici una cuventare? E esemplu chiaru, si potemu afirmá fara reserva, ca semtiulu natiunala multu mai bine este desvoltatu in poporu, decatu in multi inteleginti ai nostri.

Atunci numai decatu intrerupse farmeculu magiaroru, impusu romaniloru de a toastá numai in limb'a magiara, amicul nostru dlu Simone Botezanu, carele cu una elocintia placuta se adressá ca'tra noulu deputatu si lu-fece atentu: se nu uite ca este romanu nasutu, apoi i-deslaci ponderos'a missiune, ce are se o implinesca mai alesu cu privire la natiunea romana, ca-ci numai astu-feliu va fi bine meritatu si numai astu-feliu si-va sustiené recunosciintia natiunei romane: noi asemenea ne allaturámu ca'tra ceea disse de dlu S. Botezanu cu adaugerea, ca numai pana atunci i urámu sanetate si vietia indelungata, pana candu in afacerile sale va preponderá natiunalismulu a sup'a intereselor private. Mai audíramu inca unu toastu in limb'a romana rostitu de domnulu protopopu Basiliu Lazaru, carele ni meritá tota recunosciintia fiindu celu mai mare cortesiu a dlu deputatu. Petrecerea durá pana ser'a tardiu.

Cu aceste ni-amu potè inchiaia avisulu despre banchetu, daca relativu la antecedentele lui, unu tristu evenimentu nu ni cerea tota atentiunea. Este bine cunoscutu, cã exista una secta a renegatiloru, care d'in neobraznicia si impertinentia ce o possede, nu se infiorã a produce nice cele mai condamnabile fapte. Unu spriginitoriu fidelu alu acestei secte este la noi domnulu Sigismundu Cipe, vice-fiscalulu comitatului, carele, usandu de versulu compassu de cine-va in gluma pentru ocaziunea alegerei, de altmintrea de simenea cantatu :

frundia galbena de struguri
saturatu-ne-amu de unguri,

d'in ce-va diferentia cãtra dnulu vicariu s'a incumetatu pre comitulu dsale a irritã spiritele contrarie a totu ce este romanu, latindu faim'a printre calvini, cã romanii voiescu usurparea natiunei magiare.

Ei bine, domnule C., uiti, cã ceea ce esti ai ajunsu a fi numai prin ajutoriulu, prin protectiunea romanilor ? uiti, cã d'in sudorea poporului romanu te-ai facutu avutu in cele materiale ? uiti, cã in cãti-va ani ai mancatu pãnea seminarului gherlanu ?

Si in fine tote acestea nebagandu-le in sãma, uiti cã te faci orbu instrumentu alu magiariloru, te faci ridiculosu prin asemenea fapte despretiutorie nu numai inaintea romaniloru, dar' si inaintea acelor-u-a, caroru-a li cochetezi. Credeti-ne, dle C., cã tendintiele marsiave ale dtale voru dã de Caribde si se voru nimic, d'impreuna cu aspiratiunile, cari prin ajutoriulu magiariloru voiescu a le efeptu.

Avemu ore-care presentiu, cã prin ace'a, cã noi te-amu datu pre facia, te vei laudã inaintea calviniloru, cã te facusi martiru pentru scopurile loru ; fi inse asigurat, cã noi multu mai neinsemnata creatura te tienemu, decãtu sã ne occupãmu seriosu cu dta, si daca te aducemu in diurnalistica, scopulu puru alu nostru este, cã voimu efeptu, cã romanime a sã scia bine a destinge pre a seisi sã se ferisca de ca meleni !

Cu privire la rezultatulu alegiloru pentru comitatulu comitatensu in generale potemu fi indestuliti ; in speciale inse, precum in alte comitate, asiã si aici, nu au lipsitu unele evenimente triste, essoperate prin ai nostri, a caroru unoscintia ni sfasiã inim'a in doreri. Eca, cum ne informã unu tieranulu despre alegerea tiennt'a in comunã Apsia-de-jou. Anume, preotii locali d'in numit'a comun'a, dupa cum aserã tieranulu, in insocire cu fiulu vice-comitelui Ladislau Mihalca junior, carele, este de sciutu, cã d'in prunci'a lui avendu, una cetia a supr'a ochiloru, inca totu mai orbeca in intunerecu er' cu una staruintia silnica li-au succesu a seduce pre poporulu romanu, cã sã alega de membru pentru comitatulu comitatensu pre unu asiã numitu Fejér Bertalan, inimicu resolutu alu romaniloru) firesce alu acelor-u-a numai, cari au cutezantia a partenã si nationalitate) si pre langa aceea calvinu incarnatu.

Nu scimu la ce se admitemu nesuntia acest'a a domnaloru ? au dora traiescu in convictiunea, cã delaturandu pre candidatulu poporului, pre invetiatorulu comunale si apunendu, cã se alãga pre calvinulu numitu, acestu-a va sci multu mai bine apretiu interesesele si se va luptã pre calea legalitãtii mai consciintiosu pentru a essoperã binele poporului romanu, decãtu celu-a-laltu ?

Cu totu adinsulu ni-ar placè, cã sã avemu chiarificatiune prelabile despre tiennt'a domnaloru ? Au dora, ce e si mai possibile, unu prandiu, unu pocalu de vinu, unu stringere de mana d'in partea susu numitulu nemescicu renegatu, a fostu capace, cã sã-i faca pre de o parte, a-si uitã de misiunea, ce o au de la Dumnedieu intru povatiunea poporului, pre de alt'a a se aretã indiffertenti cãtra cestiunile vitale facia de poporulu romanu ?

Ori in care casu, fapt'a loru este condamnabile si meritã publicitate numai pentru ace'a, cã sã scie romanimea, cã in patri'a lui Dragosiu d'entre straineptii lui sunt si de acei-a, de-si putieni, cari se degradãza pãna in a fi instrumente servile ale antagonistiloru intru ajungerea scopuriloru loru infernale.

In fine permiteti-ni, onorab. cetitori, daca la cetirea evenimentiloru, cum sunt mai alesu acestea d'in urma, vi ce-amu attentiunea generosa.

Maramuresiu, 5. decembre, 1871.

Cerculu electoralu alu Sigetului, celu mai importantu la Maramuresiu, reprezentatu in ultimii 26 de anni la diele tierrei numai prin deputati magiari, asta-di are reprezentante romanu, in person'a onorab. Dnu vicaru Michailu Pavelu.

Alegerea s'a facutu in perfecta unanimitate ieri, in 4. dec. la orele 9. a. m., in sal'a cea mare a prefecturei, in prezentiã unui numeru impositu de alegutori, in mai mare parte romani, sub presiudu onorab. Dnu vice-comite Ladislau Mihalca.

Ni saltã inim'a de bucuria audindu strabunele vivate scandandu in onorea unui romanu.

Nu mai tricolorulu nostru nationalu mai lipsiã pentru spectacululu sã fia intregu si demnu de insufletirea ce strãlucitã d'in ochii romaniloru de bine.

Daca Dlu Pavelu n'ar avè altu meritulu decãtu numai de nascutu romanu, chiaru si in acestu casu amu felicitã

pre fratii nostri d'in cerculu Sigetului pentru nou'a directiune observata in exercitarea celui mai scumpu dreptu constitutionalu. Dsa inse are unu trecutulu binemeritatu de natiunea romana, unu trecutulu care nu i va permite sã lucre astfelu decãtu pentru binele poporului romanu.

N'avemu notitie essacte d'in programulu Dsale, desfasuratulu in momentul alegerei, si asiã nu potemu sã lu facemu cunoscutu publiculu romanu. Avemu inse cuventulu solemnulu alu Dlui vicaru, cã in cauzele puru nationale Dsa va tienè cu deputatii romani.

Ast'a o ascãpta dela Dlui intrãga natiunea romana.

S. B.

Ighiu, in 5. decembre, 1871.

Devis'a ce trebuie sã aiba fia-care natiune care voiesce a-si ascurã unu venitoriu durabilu si fericitu, este, fãra indoiele, progressulu in cultura. Cu deosebire noi romanii, pre cari vitregitatea temporiloru barbare ni-a retienutu in celu mai deplorabilu obscurantismu, avemu detorintia imperativa a desfasurã tota activitateã in acesta directiune. Dreptu acea avemu indoita bucuria, cã romani si cã iubitori de lumina, candu ni se presinta ocaziunea, a potè anunctiã onor. publicu vre-unu aventu ce a luatulu caus'a invetiamentulu prin staruint'a neobosita a barbatiloru chiamati in fruntea acelu-a.

Cã unulu, care urmarescu cu viua interesare tote lucrãrile cãte se manifesta in tractulu gr. cat. alu Albei-Iuliei atãtu pre terenulu besericescu, cãtu si scolasticu, mi tienu de detorint'a a dã publicitãtii momintele mai insemnate d'in viet'a acestui tractu, fia acele de ori-ce natura.

De candu ne bucurãmu de intielept'a conducere a unui barbatu plinu de amore si zelu pentru promoverea binelui si intereselor religiose si nationali, de a on. dnu protopopu Gr. Elechesiu, de atunci si investamentulu a capetatulu unu impulsu puternicu, asiã incãtu acum tote comunele au inceputu a cugetã seriosu asupr'a cauzei scolare, si a recunosce, cã ea cuprinde in sine celu mai vitalu interesu alu loru. De aci numai se pote esplicã impregiurarea, pentru ce aceste comune s'au grabitu a votã in sinodele parochiale, cari tote s'au tienutu sub presiudu on. dnu protopopu, sume considerabile, sistemandu salariile docentiloru. Inse, precum omulu pre care unu desastru l'a despoiatu de tote cãte avuse, voindu a se redicã era la pusetiunea de mai inainte, observa, cã acum i lipsesce unu lucru, acum altulu, — astu-feliu stãmu si noi. Dupa-ce nu fãra mari greutãti ni-amu vedutu realisata dorint'a cu privire la salariile invetiatoriloru, acum se sente in forte mare gradu necessitatea de docenti calificati si apti pentru sublim'a loru misiune. Candu vinu a const atã acestu adeveru, este departe de mine intentiunea de a inculpã pre cine-va, ci mai vertosu voiescu a atrage atentiunea celor competentii asupr'a unui impedimentu principalu, ce ni se opune in calea progressulu instructiunei populare.

Dar' este unu adeveru recunoscutu, cã cultur'a cea adeverata numai in moralitate si-are fundamentulu seu solidu. Cu dorere trebuie sã marturisim, cã, pre cum ni dovedesce trist'a esperintia de tote dtale, poporulu romanu este amenintiatu atãtu in moralitate cãtu si in avere, prin beutur'a vinarsului. Amu ajunsu tempurii de acele, cãtu se vedemu, nu individi siguratici, ci aprope comune intregu devenindu in stare proletaria d'in caus'a nesãtosei beutur'e a vinarsului jidovescu. Deci, dorindu a desceptã pre omeni si ai capacitã despre infricosiatele daune cauzate prin vinarsu, on. d. protopopu a binevoitu a face in privintia acest'a doue propuneri forte salutare, invitandu sinodele parochiale a decide asupr'a loru. Prim'a propunere a fostu, cã sã se introduca formarea societãtiloru de temperantia, er' a dou'a, cã cu ocaziunea indeplinirei unor functiuni religiose, d. e. la pomene, santirea caselor, s. a., in venitoriu sã nu se mai servisca vinarsu. Ambele propuneri au fostu salutate cu viua placere d'in partea poporului. Resultatulu acestoru mesur'e intielepte a fostu, cã bravii romani d'in comun'a Gald'a-de-diosu au inceputu a nu se mai tractã. — solitomor — cu vinarsu cu ocaziunea immortentãriloru.

Pre candu voiam a-mi depune pen'a, mi-veni la mana una provocare de la dlu inspectoru de scole, Gaspar János, in limb'a magiara, prin care se invita docentii romani d'in mai multe comune a raspunde la unele intrebãri de interesu scolastic. M'a surprinsu forte tare, vedendu servil'a ascultare a docentiloru d'in Offenbai'a si Gald'a-de-susu, prin care au doveditu cãtu de pucinu s-sciu ei pretiu celu mai scumpu clenodiu alu loru. Nu sciu ce motive l'au indemnatu pre d. inspectoru a se adresã cãtra docentii romani in limb'a magiara, cã-ci in legea dumnealoru cu greu credu cã le va aflã. Speru inse, cã in venitoriu va respectã mai bine celu pucinu dreptulu care ni lu da natur'a in-si.

I. Crisianu.

De langa Semeniciu, in noemv. 1871.

Primindu Nr. 80 alu „Albirei“ si frundierindu-lu pãna la rubric'a „Langa Resiti'a“, aici me surprinse bucuria, inchipuindu mi, cã o sã vedu unu ce imbucuratori, intre-prinsu de fratii Resitieni, cã unu cercu cu unu-spre-diece comune, curatu romane si numai doue mestecate, — apoi aproape de cinci ani cu siefu romanu, unde sciu bine, cã in cursulu acestoru ani s'au intemplatulu mai multe fapte fru-

mose si de salute publica. — Dar' ah ! me inselau amaru cã-ci abiè cetii cãte-va sire si indata pricepui, cum-cã D. de langa Resiti'a a mistificatu adeverulu, indrugandu verdi si uscate, calumniandu si atacandu persona dlui jude cercualu romanu, imbraciandu si adoptandu principiulu dlui Nicolaeviciu de mai asta prima-vera, carele cu man'a propria si-subscribe testimoniulu de paupertate spirituale, deschiarandu-se in publicu, pre sine si fratii Resitieni, nedemni si neinteresati de caus'a loru crestinesca si de cas'a ddiiesca.

Cine cunosce bine caus'a si impregiurãrile Resitieniloru, vedendu asiã intortocature colorate, in publicitate, cã romanu adeveratu si crestinu bunu nu pote dice alta, decãtu oftandu d'in anima va eschiamã cu bardulu natiunei : „Pãna candu, o Domne sante, Romanulu va fi luminatu, — sã nu faca complimente neamului ce l'a impilatulu, — sã nu faca complimente neamului ce l'a impilatulu, si vai, inca n'a incetatu, ci si asta-di lu impileza fãra frica de Ddiu si fãra consciintia de omu.

Avendu nenorocirea d'a cunosce si eu impregiurãrile fratiloru Resitieni si cetindu asiã intortocature me indignau pãna in adunculu inimei si in fine, basatu pre dreptate, adeveru si consciint'a curata, me resolvii sã respundu dlui de langa Resiti'a urmatoriele :

Ce merite ti-inchipuescu dle de langa Resiti'a, cã a facutu dlu Biró Bela pentru beseric'a rom. d'in Resiti'a, candu dta sci bine, cã nu prin sfatulu si conducerea intieleptã si plina de zelu, cu medilocitele subventiuni in bani, etc. a bravulu dtale sfatitoriu si conducatoriu s'a lucratu castelulu sacrusi redicatoriu de inime pãna acolo unde e asta-di (acoperitu, dar' nu gat'a spre santire) nu, crede-me, ci numai prin sudorea si munc'a poporeniloru sei, cari mai tóta ver'a fure siliti sã lucre in domnicile si serbatoriele crestinescu cu braciile si cu vitele loru, carandu rude de la minele de feru pãna la Resiti'a, apoi care crestinu nu potea sãu nu vrã sã muncesca in aceste dtale ale Domnului, — acelu-a erã maltratatu pre strada cu persecutorii judelui dtale Biro Bela celu plinu de zelu si cu conducere intieleptã.

Nu potu sã intielegu, cum unu romanu pote sã califice de merite asemeni fapte, candu vede pre fratii sei maltrata ti cu persecutorii pãna la cancelaria judecãla a lui Biro Bela, care nu voiã sã se compromita inaintea societãtii de cale ferata, cu carea se obligase pre onorea cã dinsulu va sci procedei cã Resitienii sã care atãta cantitate de rude de feru, cãta-i va trebui societãtii.

E dreptu, dlu meu, cum-cã si o parte d'intre neromani a contribuitu o suma insemnata in list'a colectei portata de d. Biro Bela, dar' pentru ce ? poti pricepe. Mie permite-mi a te intrebã, dle de langa Resiti'a, cine a luatulu initiativ'a ? si cine a propusu acea lista ? Eu sciu, cã romanulu nostru ortod. a oferitu primo loco cinci-dieci fl. v. a.

Totu romanulu ortod. a luatulu socotelele comunale d'in anii trecuti la o revissiuone rigoroza inca mai inainte de ce se incepu continuarea lucrulu de asta-vãra la beserica, de unde a esoperatu o suma frumosca, care suma apoi comun'a o oferu pentru beserica.

Si er' pre romanulu ortod. l'am auditu, dlu meu, la revissiuone socoteleloru comunale, la alegerea anuala a autistiloru comunali, si la alte ocaziuni, cum indemnã si insufletitã pre poporeni, pentru caus'a besericei, ba l'am auditu si admoniandu pre preotulu localu Mateiu Balanu, celu atãtu de avutu, dar' si atãtu de impetritu facia de caus'a besericei si cu alte cauze nationale.

Dar' pentru cã romanulu ortod. n'a adoptatu calea pre care a purcesu judele Dtale Biro Bela, speru cã lu vei scusã, pentru cã rom. ort. nu voiã sã se oblige pre fratii sei societãtii.

Dar' sã-ti mai spuun un'a si buna, dle de langa Resiti'a. Mergi si colinda comitatulu nostru giuru impregiuru, si vei aflã cã numai in cerculu romanulu ort. invetiatorii, inca de la an. 1866, capeta 15—20 fl. spese pentru conferintiele anuale ; si totu in cerculu romanulu ort. se afla scolele bine reparate, inca de la 1867, a nume : in Ezeresiu, Soceniu, Tirov'a, etc., ba unele au si fundatiuni scolare fromosiele, intre cari, fundatiunea scolei d'in Ezeresiu are unu capitalulu preste 1200 fl., si unde romanulu ort. a pusu temeiu cu 223 fl. 49 cr. v. a., cã venitu de la unu balu, arangiatu spre acelu scopu.

Ce dtci despre acestea, dle de langa Resiti'a, ore la acestea nu s'a cerutu romanu cu inim'a si sufletu, cu zelu si pricepere, cã sã smulga scolele d'in starea ruinarei in care unele se legãnu si sã le puna in starea imbucuratori de asta-di.

Inse eu nu me sentu destulu de competente, nici sum autorisatu, cã sã aperu pre cine-va, nici mi place a polemisa si a combate, scopulu meu a fostu numai sã sustienu si sã aperu adeverulu.

I. U.

VARIETATI.

*(Recerintiele frumsetiei femee sci) — Ispaniolii dtcu, cã o femea numai atunci e deplinu frumosa, daca concentreza in person'a sa urmatoriele conditiuni : trei albe : pelea, dintii si manile ; trei negre : ochii, sprincenele si petiorele ; trei late : peptulu, fruntea si spa.

tiulu între sprincene; trei anguste: gur'a, sielele și petioarele (la talpe); trei groșe: braciile, sioldurile și pulpele; trei subțire: degetele, perii capului și buzele; trei mici: gutulu, nasulu și gur'a. La-olalta două-dieci și patru de condițiuni, d'între cari la cele mai multe se poate observă forte bine gustulu spaniolu.

(Internatiōnala) Siedinti'a, ultima săptămânaria a consiliului asociațiunii lucrătorilor internaționali, carea s'a ținutu în Londr'a sub presiedinti'a lui Jung, este de însemnat, că s'au mai alesu de membri ai consiliului generalu francesii Ravvier, Courmel și Arnaud, fosti membri ai comunei parisiane. Secretariulu primu ceti epistole dela societățile filiale englese despre progresele rapide ale asociațiunii. Una epistola d'în Glasgow îndrepta rogară către consiliu, că acelu-a să întrevina cu influința sa la societățile filiale de pre continentu, că acestea să opresca pre caldararii d'în țierele esterne a-si cantă lucră caldararii d'în Glasgow, pre tempulu candu va fi acolo straiculu. Una epistola d'în Copenhag'a constată că societatea filială de acolo numera 2000 membri și că în tote orasiile mari ale Danimarcei se infintieze cu rapediune societăți filiale. Epistole d'în Itali'a asecură, că asiē numitul congressu alu lucrătorilor, ținutu de curundu în Rom'a, ar' fi fostu una astutia a lui Mazzini cu scopu de a insielă pre publicu despre pasii gigantici, cu cari înainteza Internatiōnala în Itali'a. De la reuniunile de industria d'în Neuseeland și Canad'a s'au cetitu epistole prin cari acestea dau desluciri, că cum ar' potē deveni si ele societăți filiale ale asociațiunii. Dupa cetirea corresponsunditelor, consiliulu a luat în consideratiune mesurile parlamentului germanu, prin cari acestu-a a voitu să impedece pre membrulu lucrătorilor Bebel, da partenī principiile asociațiunii; ér lui Bebel s'a votata multiamita.

*(Guvernulu imperatului) de la Berlinu striga pace și reconciliare cu Franci'a, în mesagiulu de deschidere a parlamentului. Eta inse unu pasagiū d'în discursulu ce d. Popp, procuroru generale, pronunță cu ocașiunea deschiderii curții imperiale prusiane d'în Strasburg: „În fine, tunurile tacu! Amu calcata la pamente acēsta infama natiune, acēsta natiune lacoma de gloriā, lacoma de pradā! l-amu aretatu ce pote Germani'a tista, luptandu-se, cu Dumnedieu, pentru una santa causa! Doue provincie magnifice fure cucerite séu mai bine desrobite de noi, doue provincie cari sunt sangele și carnea noastră; și traimu în vesel'a speranță, că în curundu nici una picatura de sange francesu nu va mai curge în vinele locuitorilor acestor provincie. Aduceti-ve aminte, domnilor, că d-vostra sunteți justiti'a. Aduceti-ve aminte că aveți la dispozițiune tote asprimele legii. Ori de câte ori va fi vorb'a d'a aspri, nu crutiati: pedepsiti fără mila, nu uitati că clementi'a ar' fi una eroare, că moderatiunea ar' fi unu periclu”. „Gazetta de Francofurtu” observă, că asemenea cuvinte nu voru avē altu efect de câtu să unesca și mai multu cu Franci'a animele și sufletele locuitorilor d'în Alsaci'a și Loren'a.

*(În secululu alu XIX.!) Patriarculu grecescu d'în Constantinopole a dispusu să se aducă de pre muntele Atosu brēulu (?) st. maice-virgine, că să impedece coler'a. Patriarculu, membrii sanțului sinodu, episcopii și una multime de preoti și credincioși petrecura, cantandu cantece besericesci, relicui'a acēst'a dela loculu descalecarei până la edificiu patriarculu. Polit'a voia să opresca multimea poporului de la intrarea în edificiu patriarcalu, inse prin acēst'a se escă disordine, încātu patriarculu fu silitu a-si luā refugiulu cu brēulu celu santu în una cărcima, de unde apoi ajunse, prin usi'a d'în dosu, la edificiu patriarcalu. — Sermanu vergina, sermanu patriarcu, dar' si mai sermanu poporu, care ținutu în orbia și fanatismu, trebuie să porti tōte pre spinarea ta.

*(Dunarea a inghiatiatu) pre aici mai tota si pre ea mai multe năi, asiē încātu comunicatiunea e de totu sistata. Năile pescarilor sunt inghiatiate cu pesci cu totu. Acum începudu unu tempu mai mole, se lucră cu încordare la eliberarea năilor d'în ghiata.

*(Gunoirea cu varu.) Unulu d'între cele mai bune metode pentru întrebunțierea varului este urmatoriulu: Varulu se pune în straturi cu pamentu humu

(mole) în una gramada conică; să punu adeca pre una parte varu trei până în patru părți pamentu, pre acēst'a se versa apoi d'în candu în candu ap'a necesaria pentru stingerea varului, dupa aceea se acopere bine gramad'a tota cu pulvere, pre care se mai arunca puțin pamentu; gramad'a apoi are să stăe 3—4 săptămâne în odihna; dupa aceea se mesteca bine varulu sfarimatu cu pamentulu mole (humosu) și mestecatur'a acēst'a se duce și se presara, în fine, pre pamentulu, pre care voimu a-lu gunoi. Ostenel'a va fi bine recompensata, pentru că vomu capetă unu materialu precelinte de gunoiu.

*(Rim'a cá cultivatori de pamentu.) Este constatatu, că straturile inferioare ale pamentului nu contienu, afara de apa, elemente folositorie pentru plante. Aceste straturi inse se gaurescu de rime patru și mai multe urme în josu, și apoi prin aceste gaure pornescu radacinele și se întiapenescu; dupa cercetările facute s'a aflatu, că rimele implu gaurele facute de ele cu escrementele lor, și fiindu-că escrementele lor sunt chiaru că pamentulu produsu d'în frundie putredite, dupa mai multi ani, prin activitatea rimelelor pamentulu neproductiv se preface în productiv.

*(Foiele nationale boeme) d'în Prag'a „Narodni-Listi” și „Pokrok” fure confiscate pentru nesce articli scrisi despre trebele mandre și sublime ale guvernului ungurescu. Totu asiē a partitu-o și „Politik”, dar acēst'a a „noua or'a” în tempulu presinte. Apoi mai d'fca cine-va, că constituțiunea Ostrunguriei na e angeresca, că „dualismulu” nu se nesuece d'în tote poterile și cu totu modulu a cresce cetățieni bravi, consciințiosi, adeca, cari ori candu si ori unde se si-pota exprime liberu dorințele și se pota combate, desaprobă și condamnă abuzurile, arbitriulu și volnicia îngamfata, precum o cere ori si care constituțiune adeverata, ér nu numai batjocorita ut esempla docent.

*(Venatulu de tauri selbatici.) În Americ'a de nordu, unic'a petrecere aventuroasa pentru venatorii pasionati de pre acolo asiē d'fcaundu e numai venatulu de tauri. Nu tare de multu, venaturile aceste costău bani forte multi, afara de aceea și sacrificie si ostenele forte mari, prea mari în proportiune cu succesulu micu care lu-dobendeân. Adi inse, candu căile ferate au petrunsu și prin ținuturile pustie ale taurilor selbatici, venatulu a supr'a acestor animalu e forte imbelsugatu și pustiitoriu. De-a-lungulu căilor ferate jasu cadavrele lor cu miile, putredite, infectandu aerulu, că-oī locuitorii i macelarescu fără mila, luandulinu mai limb'a lor gustuosa și untur'a; carnea și pielea lor scumpa și grea nu o iatrebunțieze. Candu trece trenulu prin ținuturile aceste tacute, bubnitulu și fumulu masinei, și zurutulu rotelor insiela la sine d'în îndepartare pre taurii selbatici, cari cu miile se aduna în giurulu acestui obiectu neobicinuit. Trenulu apoi se opresce, și venatorii parte scoborindu-se, parte d'în vagōne, impusea dupa poteri asupr'a lor, doboru cu sutele d'între ei, taia și li scotu limbale și untur'a, apoi plecu mai departe. Venaturile aceste inse nu sunt fără pericle, că ci animalele aceste selbatice nu a-rare ori se arunca asupr'a trenului, și acestu-a de-si i nimicescu, lu scotu inse d'în stăe, și astu-feliu se întempla une-ori nenorociri forte mari.

Sciri electrice.

Bucuresci, 8. dec. Referintiele către Germani'a se voru intrerupe cu totulu.

Scutari, 8. dec. Meriditiu alungara fără lupta pre Mustafa pasia, și apoi declarara, ca ei sunt autonomi și că nu accepta neci una ordinațiune de la Sultanulu.

Odes'sa, 8. dec. Unu aginte alu marinei angle a cercetatu litoralele pontului, pentru a ochi lucrările bellice întreprinse d'în partea Rusiei. Elu află, că scirile despre pregatiri sunt essagerate.

Petropole, 8. dec. Cu ocașiunea serbării ordului lui George, țiarulu a ținutu urmato-

riulu toastu: „În sanetatea imperatului Wilhelm, a celui mai betranu d'între cavalerii ordului, și în sanetatea celoru-lalti cavaleri ai ordului d'în armat'a sa, pre ai caroru demni reprezentanti sum mandru a-i vedē asta-di în mijloculu nostru, Dorescu și speru, că intim'a amicitia, carea na lega în presinte, se va sustienē și continuā și în generatiunile viitorie, asemenea se va continua și fraternitatea armelor a ambelor armate, carea dateza d'în unu tempu neuitatu. În acēst'a vediu eu garanti'a cea mai buna pentru pace și pentru ordinea legale în Europ'a.” Principele Fridericu Carolu d'în Prussi'a a redicatu apoi, dreptu respunsu, unu toastu în sanetatea țiarului.

Petropole, 9. dec. Amenintia erumperea unui conflictu cu Chin'a, carea cere înapoi ținutul Culsai'a, care totu de-un'a s'a ținutu de Chin'a. Unu deputatu d'în Chin'a a sositu în Turchestanu.

Constantinopole, 9. dec. Dupa scirile d'în Bucuresci, momentulu în care principele Carolu va abdică la tronulu Romaniei nu mai este departe. — „Bizantis” vrē să scia, că în Iasi aru fi eruptu turburări.

Viena, 9. dec. Reichsrathulu de siguru se va deschide în 27. dec. Toti oficialii destituiti sub Hohenwart în Boemi'a și Moravi'a se voru repune éra în posturile lor.

Praga, 9. dec. „Bohemi'a” anuncia, că guvernulu romanu ar' fi dechiaratu espressu Portei, că tote impartesirile despre una aliantia a Romaniei cu Serbi'a în contr'a Turciei sunt nefundate.

Constantinopolea, 9. dec. Diariulu de aici „Bizantis” publica una epistola d'în Romania, în carea se d'fca, că asta-di tronulu se elatina mai tare cá alta data. În Iasi se temu de turburări.

Praga, 11. dec. Dietele provinciilor sen-guratece se voru intruni la începutulu septemanei venitorie pentru a ținē unele consultări scurte; ér cu doue d'fca înainte de craciunu se voru închiaia. Senatulul imperialu se va deschide definitivu în 27. dec. După votarea provisoria a dării, diet'a se va prolongi până dupa anulu nou.

Francofurtu, 11. dec. Asta-di s'a încheiatu conventiunea aditiunala la pactulu de pace, legatu în 10. maiu între reprezentantele francesu și germanu.

Constantinopolea, 11. dec. Sinodulu d'în Aten'a protestéza în contr'a impaciurei, ce patriarculu are de cugetu a închiaia cu Bulgarii în detrimentulu unității beseriei orientale.

Versalia, 11. dec. Stang'a republicana e resolutu în contr'a reitorcerii Adunarei nationale la Parisu. Ea nu va luā iniciativ'a la presentarea unei astu-feliu de propuneri. Alegerile suplinitorie pentru Adunarea nationala se voru întempla numai în d'fcele prime ale lui Martie.

Bursa de Viena de la 11. decembrie, 1871.

5% metall.	58.45	Londra	117.55
Imprum. nat.	68.40	Argintu	117.35
Sorti d'în 1860	101.70	Galbenu	5.58
Act. de banca	811.—	Napoleond'or	9.33%
Act. inst. cred.	320.—		

Propriet., edit. și red. respundiet.: ALES. ROMANU.

ALBINA

Institutulu de creditu și de economie în Sibiu.

Fiindu subscrisu întregu capitalulu de actiuni alu „Institutulu de creditu și de economie „ALBINA”, Domnii actionari ai numitului institutu sunt rogati în sensulu condițiunei 1. d'în publicatiunea nostra dela 1. augustu a. c.: a respunde în timpu de o luna și rat'a 11. de 20%, adeca câte 20 floreni de actiune, séu la Domnii reprezentanti ai nostri, unde s'a facutu subscrierea, séu si d'a dreptulu la acestu comitetu în Sibiu, strad'a macelarilor Nr. 110.

Sibiu, 10. decembrie 1871.

(1—3)

Comitetulu fundatoriu.